

SWEA Holland 2010

Årgång 18 Nummer 1

Här kommer det första numret av årgång 18 av SWEA bladet! Med en ny styrelse efter årsmötet i februari blir det nya tag igen. Nästa år ska tidningsgruppen förnygras, några som bidrar flyttar till Sverige, så anmäl er gärna, vi behöver all hjälp vi kan få. Ju fler som hjälper till, desto bättre och kreativare blir inslagen till bladet.

Om det är något som du brinner för, är det säkert roligt för andra Sweor att läsa om.

Med vänlig hälsning,

Tidningsgruppen

Våravslutning 5 Juni 2010 i Wassenaar kl 13.00

Eva Mattsson välkomnar oss i sitt nya hem i Wassenaar, Koekoekslaan 13, där vi avslutar säsongen med en härlig vårlunch i trädgården. Kostnad € 7,50.

Anmälan senast 28 maj till Gerd Kuypers,
gerdkuypers@hetnet.nl

Ordföranden har ordet Sverige i kort	Sidan 4
Adolf Fredriks Flickkör	Sidan 5
Pippi på papper	Sidan 7
Svensk-Nederländska Föreningens 100 årsjubileum	Sidan 8
Stipendieronden	Sidan 9
Swean Camilla flyttar söderut	Sidan 10
Nya medlemmar	Sidan 11
På tal om osteoporos	Sidan 12
Lisa Leistra på ambassaden	Sidan 13
25 Design i Haag	Sidan 14
Swean Barbro Görtzen flyttar västerut	Sidan 15
Swean Solvig Verduyn	Sidan 16
Vad vet du om monarkin?	Sidan 17
Sommarprogram Ingrid Bergman	Sidan 19
Skolföreningen i Wassenaar	Sidan 20
Skolföreningen i Nederländerna 40 årsjubileum	Sidan 21

Hilma af Klint—en svensk pionjär

Moderna Museet i Arnhem visar under våren utställningen Hilma af Klint - en svensk pionjär. Hilma af Klint (1862 - 1944), en modern konstnär som med sina abstrakta målningar var en pionjär för sin tid. Hon hemlighöll sina målningar och de fick inte visas förrän 20 år efter hennes död.

Utställningen pågår tills 31 maj, så skynda er om ni vill se den! Konstverken är väldigt sköra, så förmodligen är det sista chansen att se dem utanför Sverige.

Museum voor Moderne Kunst Arnhem, Utrechtseweg 87, Arnhem.

Läs mer på www.mmkarnhem.nl.

SWEA VEMA Regionmöte 2010

Den 30 september - 3 oktober är det dags för VEMA Regionmöte i Marbella, Spanien. Marbella är en viktig turistort och här finns en mängd restauranger, barer, shopping och golfbanor. Marbella Sweorna har snickrat ihop ett spännande program med intressanta utflyktsmål.

Mer information på www.swea.org

Ordförande

Barbro Hilwig
 +31 41 666 52 20
bmhilwig@home.nl
 (holland@swea.org)

Vice ordförande

Maria Berglund
 +31 70 364 05 12
mariab@ziggo.nl

Sekreterare

Pernilla Cederbank
 +31 10 434 23 10
pernillicederbank@tiscali.nl

Vice sekreterare

Sara Lena Swarttouw-Olsson
 +31 68 340 95 16
saralena@swarttouw.nl

Kassör

Eva Kars
eva.kars@gmail.com

Programansvarig

Gunilla Knol
g.knol@mac.com

Medlemsansvarig

Yvonne Göricke-Nordlund
 +31 70 387 16 53
yvonne@nordlund.nl
swea.adress.nl@gmail.com

Tidningsgruppen

Maud van Oossanen
 +31 23 544 06 10
maudoossanen@yahoo.com

Ansvarig utgivare:

Ordförande Barbro Hilwig
 Tel. 31 (0)41 666 52 20
holland@swea.org

Upplaga 175 ex

Medarbetare detta nummer:

Maud van Oossanen (tidningsansvarig), Christina Wallenborg (annonsansvarig), Barbro Hilwig, Gunilla Leons, Barbro Görtzen, Margaret Sikkens Ahlquist, Camilla Gast, Lola Hill, Johan Köhler, Camilla Holmström, Lisa Leistra, Maria Berglund

Annonspriser (euro):

(15% rabatt vid helårsannonsering)

Helsida	omslag/färg/svartvitt	250/200/150
Halvsida		65
Kvartsida		40
Visitkort	ett nummer/två nummer	15/25

SWEA Hollands kontonummer:

ING 1310137
 I SWEA Hollands namn

Medlemsavgift 2010 € 55/år

För mer information om SWEA Holland, besök vår hemsida
www.swea.org/holland

Webbansvarig: Kristina Martinsson

Omslagsfoto: EYE Film Instituut Nederland

Fakta om SWEA

SWEA är en global, ideell förening för svenska och svensktalande kvinnor med grundläggande syfte att stödja, bevara, främja och utveckla svenska språket, svensk kultur och tradition i världen. I målsättningens genomförande ingår att:

Främja vänskap och personlig utveckling bland svenskor och svensktalande kvinnor i världen,

Stödja utbildning genom SWEA internationals stipendiefonder och annan stipendieverksamhet inom ramen för SWEAs grundläggande syfte,

Stödja projekt av svenskt intresse och som särskilt angår svenska kvinnor,

Bistå vid flyttning till nytt land eller hem flyttning till Sverige.

SWEA - Swedish Women's Educational Association - bildades 1979 i Los Angeles, Kalifornien, USA. Grundare: Agneta Nilsson.

1982 bildades moderföreningen SWEA International, Inc, en kalifornisk "nonprofit public benefit corporation", och uppbyggnaden av tillhörande individuella lokalföreningar påbörjades. Idag registrerar SWEA International 77 lokala SWEA föreningar med ca 8 000 medlemmar, etablerade på fem kontinenter. Ordförande sedan 2008 är Åsa-Lena Löf.

För mer information besök www.swea.org

Våren kom i alla fall!

Den satt hårt inne i år men nu blommar det för fullt och det är gudomligt vackert i den holländska naturen. I mitten av april låg det fortfarande snö i Sverige, men jag hör att även där blommar det nu försiktigt. En matta av vitsippor pryder naturen och fågelsången är öronbedövande. Var vill man vara? Här eller där, eller både ock? Men så är det ju att vara utlandssvensk. Fint att ha en SWEA-gemenskap för vänskap och begrepp kring våra svenska minnen och traditioner. För den som vill föra kunskapen om Sverige vidare har Svenska institutet tagit fram ett nytt informations- och marknadsföringsmaterial som man kan hitta på www.si.se/Sverigepaketet.

Naturen brummade till ordentligt under våren, Eyjafjallajökull med storasyster Katla försvårade livet för många. Tänk att den eldsprutande drakhonan Katla från Bröderna Lejonhjärta lurar på den moderna människan. SWEAs kansli gick genast ut med krisinformation.se och uppmaning att ställa upp för strandsatta svenskar. Nu blev det inte så långvarigt, men kanske en bra hemsida att hålla i minnet om vinden blåser åt fel håll igen.

Programgruppen ligger i för fullt men den hårt arbetande Swean hinner inte alltid komma på våra möten. Det är lite synd. Det blir en ordentlig slutspurt nu i maj och juni och jag hoppas många kommer på våravslutningen i Wassenaar hos Eva Mattsson. Under sommaren kanske vi råkas vid någon Ingrid Bergmanfilm. Filmmuseets satsning på Ingrid Bergman låter både ambitiös och spännande.

Idag är det riktig feststämning här i landet, det är ”Koninginnedag” och alla är glada. Det finns mer att fira. SWEA Holland ber att få gratulera Svensk-Nederländska föreningen som fyller 100 år och Svenska Handelskammaren som fyller 50 år. I Sverige är det också feststämning. Man förbereder kungligt bröllop och kanske många av er får uppleva vår vackra huvudstad när den under två veckor är ’City of Love’. Den 19 juni är det bröllop och de som inte kan vara på plats bänkar sig framför teven. Grattis Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling!

Jag ber att få önska alla Holland-Sweor en superhärlig sommar i det gröna.
Barbro

Svenska Skolföreningen i Wassenaar

Det är viktigt att våra barn får lära sig läsa och skriva på svenska, får kunskap i svensk historia och geografi och inte minst får träffa andra svensktalande barn.

Sedan mitten av 90-talet ordnar vi därför kompletterande svenskundervisning i Wassenaar med omnejd.

Undervisningen leds av professionella lärare och sker på måndagar efter skoltid på *The American School of The Hague*. Vi välkomnar svensktalande barn från sex års ålder och uppåt. Vi anpassar undervisningens nivå till varje elevs individuella färdigheter, efter bästa förmåga.

Skolföreningen är föräldradriven och undervisningen stöds av bidrag från svenska staten.

Undervisningen för de yngre barnen innehåller bland annat lekar, svenska traditioner, sagoläsning, sånger men också grundläggande läs- och skrivträning. De äldre barnen ägnar sig också åt svensk litteratur, geografi, historia och språkträning på en högre nivå.

Den sociala samvaron är viktig. Därför innehåller varje lektionspass en rast. Föreningen ordnar en utflykt till dynerna med brännboll och tipspromenad varje år. Vi deltar även i skolavslutningen i Svenska kyrkan i Rotterdam, tillsammans med den andra svenska skolföreningen i Nederländerna.

Faktaruta:

Svenska skolföreningen i Wassenaar

American School of The Hague

Måndagar 16.00 – 17.30

Kontakter: Mia Köhler (lärare): 06-2229 1420, kohler.mia@gmail.com

Johan Köhler (ordförande): 06-1130 3271, kohler.johan@gmail.com

Lärare sökes!

Svenska skolföreningen i Wassenaar söker en lärare för de äldre barnen (från ca 10 år) till hösten. Är du intresserad?

Kontakta Johan Köhler (se faktaruta)!

Adolf Fredriks Flickkör

För oss svenskor härstammande från Stockholmstrakten är Adolf Fredriks flickkör ett begrepp, vilket inte är att undra på, när man får veta att utbildningen vid de s.k. Adolf Fredriks musikklasser, beläget i hörnet av Rådmanngatan, Dalagatan, Tegnergatan i stadens centrum, startade redan 1939. På åttiotalet flyttade musikgymnasiet till Kungsholmens gymnasium. Det rör sig med andra ord om en skola med historia med 1 100 elever fördelade på 36 klasser med 120 lärare.

Om detta hade jag inte en aning, då jag 16 december i den överfyllda Kloosterkerk i Haag upplevde en oförglömlig konsert med denna fantastiska kör. Lucia var naturligtvis den bindande tråden i deras uppträdande och det var nog inte bara jag, som kände tårarna trilla nedför kinderna, när i det fladdrande ljuset från Lucias krona och tärnornas stearinljus kören långsamt skred in i kyrkan och Sankta Lucia sången ljud allt starkare. Det var med andra ord en

Gosskören – för visst finns det en sådan, även om den inte är lika känd som flickkören – består av 30–40 pojkar och startade 1965. Pojkarna söker till kören ett år tidigare. Alltså från årskurs 5.

Offentliga konserter och framträdanden är skolårets höjdpunkter och tvådagarsbesöket i Haag, som organiserades av ambassaden som avslutning på Sveriges ordförandeskap i EU var en verklig höjdpunkt såväl för kören som för oss, som fick lyssna till den dels i Kloosterkyrkan, dels på IKEA i Delft och då julgranen på Lange Voorhout i Haag tändes.

Det är många världen över som vill lyssna till Adolf Fredriks flickkör i levande livet s.a.s. Swean Gunilla Karlsson på ambassaden berättade att hon fick vara ute i god tid för körens decemberbesök – hela två år!

Gunilla Léons

oförglömlig konsert under ledning den imponerande dirigenten Bo Johnsson. Han startade kören 1973 och har lett den till världsvid berömmelse. Just detta att kören lika regelbundet som årstidernas växling byter medlemmar, gjorde mig nyfiken på hur dess dirigent under årens lopp lyckats hålla körens standard och disciplin. Skolans innehållsrika hemsida har gett mig svar på de flesta av mina frågor.

Varje år i februari anordnas inträdesprovning under två dagar till årskurs 4. Då testas elevens sångröst, gehör och allmänna musikalitet. I övrigt följs grundskolans läroplan. Det musikaliska målet är att ge eleverna fördjupad förståelse, kunskap och upplevelse av musiken med körsången som metod och musikens mångsidighet som material (denna mening är helt tagen från skolans hemsida). Från musikklassernas årskurs 6 rekryteras sedan varje år 10 nya körmedlemmar, som fyller upp tomrummet efter de flickor, som slutar skolan.

Om Adolf Fredriks Flickkör

Jag fick tillfälle att följa med flickkören och dirigent Bo Johansson under de tre dagar de var i Nederländerna på inbjudan av ambassaden. Det blev tre oförglömliga dagar! Flickkören sjunger vackert, så vackert så håret reser sig på kroppen. Ja, så vackert så att jag faktiskt kom på mig själv att jag fick tårar i ögonen och en klump i halsen när kören sjöng på IKEA i Amsterdam. Kören stod vid kassorna i det fulla varuhuset. Lysrören lyste klart och stämningen var långt ifrån Lucia-aktig bland de besökare som körde förbi med fullastade kundvagnar. Då började kören sjunga. Sorlet i varuhuset tystnade och alla stannade till för att se bättre. Jag stod vid sidan och kände hur mina käraste luciaminnen

susade igenom mitt huvud: Doften av glögg och pepparkakor och vitmossa i adventsljusstaken, decemberkyla, stearinljus i handen, glitter som kliar, adventsstjärnan i köksfönstret därhemma... Tur att jag hade en näsduk i fickan.

Det som gjorde störst intryck på mig var det som jag i förväg varit mest nervös för. Hur klarar man att under ordnade former resa runt med 40 tjejer i åldrarna 12-15 år? Jag såg kaoset framför mig. Det hade jag inte alls behövt vara nervös för. Jag fick uppleva hur Bo Johansson ledde kören på ett alldeles makalöst fint sätt. Utan att på något sätt behöva höja rösten tilltalade Bo "sina" flickor och genast tystnade de alla och lyssnade de uppmärksamt. Jag kunde märka att flickorna litar på Bo, och han på dem – en alldeles unik relation. Kanske ligger där en del av hemligheten till flickkörens fantastiska prestationer?

Vänliga hälsningar,
Lisa Leistra
Press, Information and Cultural Affairs

Embassy of Sweden
J.W. Frisolaan 3
2517 JS The Hague

Dopet av Linn, en sann historia

Den 21 september föddes mitt första barnbarn, Linn Anna. Min dotter Nadine och lilla Linn klarade allt stortat. Stor glädje och lycka i familjen i Holland och även i Sverige.

Min mamma skulle komma till juldagarna och samtidigt hälsa hennes första barnbarnsbarn välkommen till världen.

Men då måste hon döpas, sa min mamma 3 veckor innan jul! Jag informerade lite försiktigt hos de nyblivna föräldrarna; något dop hade de inte tänkt på. Visserligen hade den dåvarande svenska prästen vigd dem, men att döpa Linn gick väl lite för långt. Varken min svärsön eller hans familj är troende. Han tvekade länge, men gav med till slut. Linn fick döpas, under förutsättning att även hans familj blev bjuden.

Naturligtvis, ropade jag glad genom telefonen. Hoppas bara att det går att ordna snabbt, och helst medan min mamma är i Holland. Ett samtal till vår gudomlige präst Mikael, och saken ordnade sig.

Linn döptes på juldagen i Svenska Kyrkan i Rotterdam. Hela familjen kom och fick njuta av en högtidlig men varm doggudstjänst. Vår präst talade och predikade både på svenska och engelska med dessemellan några holländska ord. Hans fru Lena sjöng som en ängel och vi försökte med 'Tryggare kan ingen vara' och 'Nu tändas tusen juleljus'.

Efter gudstjänsten åt vi smörgåstårter och skålade med champagne för Linn.

De nyblivna föräldrarna var liksom alla närvarande rörda och positivt överraskade.

Vilken tur att vi har den svenska kyrkan i Rotterdam, och att den värnar om oss svenskar i utlandet och våra traditioner. Tack Mikael och Lena för en oföglömlig dag!

Christina Wallenborg

Besök Den Haag's enda Design butik med Scandinaviska designers. Allt från mattor till den perfekta presenten.

Titta gärna in på www.twentyfivedesign.nl

TWENTYFIVE DESIGN | SCANDINAVIAN DESIGN

Korte Poten 25, Den Haag. Phone: 070 - 345 10 69

Pippi på papper

Utställningen "Pippi op papier, 2 x 3 = 4" pågår på Museum Meermanno i Haag till den 30 maj 2010.

Utställningen visar ett stort antal unika utgåvor av Astrid Lindgrens populära Pippi Långstrump-böcker från olika länder och tidsperioder.

Mer än 170 Pippi-böcker som är rikt illustrerade av olika illustratörer visas i utställningen. En stor del av böckerna kommer från en samling anlagd av Astrid Surmatz, docent på universitetet i Amsterdam och därtill SWEA! Utställningen ingår i barnboksfestivalen 'Boekids' program.

Mer information på www.meermanno.nl. Museet ligger på Prinsessegracht 30 i Haag.

Astrid Surmatz har hållit en föreläsning i Museum Meermanno den 15 maj, om sin forskning beträffande ideologi, tidsbild och symbolik i Astrid Lindgrens böcker. Eftersom SWEA-bladet redan var på väg att tryckas, kan vi inte visa några bilder, men hoppas på ett bra deltagande från SWEA!

Svensk-Nederländska Föreningens 100 års jubileum

I mars var det dags att fira 100-årsfest hos Svensk-Nederländska Föreningen. Platsen var hotel West Cord, bredvid IKEA Delft.

På eftermiddagen kunde man delta i många olika workshops. Jag deltog i två, ”Vad man skall tänka på om man vill flytta till Sverige”, och träsnideri. Båda väl värda deltagande. Jag fick en lista med intressanta webbsidor med mycket Sverige-information. Men pricken över i-et för min del var definitivt träsnideriet. Med en riktig morakniv och en bit nyhugget björkträ slöjdade jag en fin liten sked, som nu har fått en hedersplats i bokhyllan!

Specialtillverkat material med jubileumslogga

Barbro lyckönskar SNF å SWEAs vägnar

Träsnideri workshop

SNFs stipendium utdelas av ambassadören och Tineke Jorissen-Wedzinga

Barnworkshop kring Boekids, barnboksfestival

Stipendieronden

Under årsmötet i Stockholm den 24 april offentliggjordes vem som tilldelats SWEAs stipendier år 2010. De tre stipendierna, alla på 10,000 dollar, går till personer som utmärkt sig inom litteratur, interkulturella relationer och de fyra scenkonsterna.

SWEA är den största Sverigefrämjande organisationen utanför Sverige med syfte att sprida svensk kultur och tradition. SWEA ger donationer och stipendier på cirka 2 miljoner kronor per år.

Det stipendium som ligger SWEA Holland speciellt varmt om hjärtat är *Agneta och Gunnar Nilssons stipendium för studier av interkulturella relationer*. Med anledning av Agneta Nilssons 70-årsdag har SWEA Holland lämnat ett bidrag till detta stipendium. Stipendiet har i år tilldelats Zahra Bayati, doktorand vid Institutionen för pedagogik och didaktik vid Göteborgs universitet. Hennes avhandling bär titeln *"Konstruktion och rekonstruktion av etnicitet i lärarutbildningen i ett interkulturellt perspektiv och dess konsekvenser för en hållbar samhällsutveckling."* Hon har levt med ämnet i hela sitt liv bl.a. som frivillig barn- och ungdomsfriluftsledare i Angered utanför Göteborg. Zahra Bayati kommer att använda stipendiet till forskning vid Charles Stuart University i Australien. Zahra är uppvuxen i Teheran och var som 16-åring den yngsta som någonsin kommit in på Teherans universitet. År 1987 flydde hon som änka med sin son till Sverige.

Stipendiet för forskning i svenska språket, litteraturen och samhället går till Sabine Stöltzing, doktorand vid universitetet i Freiburg i södra Tyskland. Avhandlingen läggs fram inom kort och handlar om svenska talpjäser med musik under 1800-talet.

Mellan 1830 och 1850 spelades omkring 1 500 pjäser på Stockholms scener, ofta med inslag av sång och kupletter. Sabine Stöltzings banbrytande och väl strukturerade

pionjärbete med att leta upp svåråtkomligt källmaterial kommer att bereda väg för framtida forskning på detta område.

Sigrid Paskell var en Swea-medlem på Hawaii och i Las Vegas som vid sin bortgång 1998 testamenterade hela sin kvarlåtenskap till SWEA International med en önskan att SWEA skulle instifta ett stipendium i de s.k. scenkonsterna. Det blev *"The Sigrid Paskell Fund for the Performing Arts"*. Stipendiet utses inom sång, dans, teater och instrumental musik med en konststart i taget under en rullande fyraårsperiod till en lovande svensk(a) i början av sin karriär. I år har stipendiet gått till Shima Niavarani, ett verkligt fenomen inom svensk teaterkonst.

Shima har redan visat en enastående idèrikedom, produktion och närvaro. Shima var fyra år när hon kom till Sverige från Iran och nu 20 år senare är hon på väg att bli en av landets mest intressanta och mångsidiga skådespelerska. För ett par år sedan stack hon ut hakan rejält med sin egen uppsättning *'Shima Niavarani är en Übermensch'* där hon visade sin musikalitet och slog ett slag för "alla dom som känner sig tjocka, bortvalda och stumma".

Med SWEA-stipendiet ska hon göra en efterlängtd research resa till New York. Shima planerar att delta i workshops och sätta sig in i branschsystemet.

Även SWEA Holland har ett Kulturstipendium med SWEA's målsättning "att stödja, bevara, främja, och utveckla kunskap i svensk historia, svenska språket, svensk kultur och tradition". Vårt stipendium har hittills delats ut vid två tillfällen, 2002 och 2007. Nästa kulturstipendium kommer att delas ut vid vårt 20-årsjubileum 2012.

SWEA ROYAL Svaren

- b. ordet *monarchia* betyder ensam härskare.
- a. 43 monarkier och 1 kyrkostat
- c. i Saudiarabien har ca 4 200 personer rätt att kalla sig prins.
- c. Sverige tillämpar full kognatisk tronföljd sedan 1980.
- b. Albert är son till den svenska prinsessan Astrid.
- d. Carl Gustaf står som nr. 192 då hans farmor var barnbarn till drottning Victoria.
- b. Gustav V
- c. X ska det vara, Karl III-VIII har aldrig funnits. Det är ett påhitt av biskopen Johannes Magnus som 1544 ville bättra på Sveriges historia.
- a. Gustaf Adolf omkom på hemvägen från en jaktresa till Holland år 1947.
- c. att endast manliga arvingar kan ärva tronen.
- b. 1 januari 1980
- a. Victoria Ingrid Alice Désirée
- b. Västergötland
- b. 1973
- b. Yale
- c. 9 gånger
- b. Prinsgemål

STOCKHOLM-HAAG-PRETORIA

Så var det dags igen, efter nästan fyra år i Haag har vi nu flyttat med hela familjen till Pretoria som ligger i Sydafrika, strax norr om Johannesburg och som jag numer vet kallas för Jozi eller Joburg.

Åren i Haag har varit helt fantastiska även om en del holländska vanor varit svåra att ta till sig, pommes frites med majonnäs är t.ex. något jag aldrig har förstått. Men som svenska är det nog väldigt lätt att komma på plats i Holland, man förstår det mesta av kulturen, kan klura ut språket både i tidningar och på vägskyltar ganska snart och man kan ju promenera omkring på stan precis som ”hemma”. Haag är en ovanligt internationell stad och jag tror att det gör det väldigt enkelt att hitta nya vänner, nästan alla är ju liksom från någon annanstans. Har man dessutom

ett nätverk som SWEA att rådfråga när det gäller allt ifrån var man hittar äggen på Albert Heijn till om man kan samåka inför kvällens program så underlättar det ju livet ytterligare. På natten till nyårsafton landade vi trötta och tungt lastade efter en lång flygning med tre små barn i ett ”sommarvarmt” Sydafrika och skillnaden mot vintern hemma i Haag var ganska påtaglig. För att göra hela flytten lite extra spännande så var vi nu tvungna att hitta ett hem eftersom det hus vi skrivit kontrakt på plötsligt inte fanns tillgängligt längre. Efter en snabb frukost första dagen åkte vi för att titta på ett första hus och som tur var för oss blev det kärlek vid första ögonkastet och tio dagar senare kunde vi flytta in.

I vårt nya tomma hus var det nu dags att börja ordna en vardag för oss alla, Filip började i en amerikansk skola inne i stadsdelen Hatfield där även Patrik har sitt nya kontor. Jag, Emelie och Olivia påbörjade jakten efter skola och dagis som skulle passa dem och under tiden försökte vi hitta mataffärer och annat nödvändigt, ni vet ju hur det är när man är ny... Som tur var så hade jag redan i Holland kommit i kontakt med fler svenskor i området genom att maila ordföranden i SWEA-Sydafrika och nu var två av dessa kvinnor mina nya grannar, vilken tur man kan ha! Mina nya goda grannar har guidat oss till restauranger och affärer, maträtter och safariplatser. Jag har genom en annan svenska i området förverkligat en gammal dröm och börjat med silversmide. Den stora skillnaden med att bo i Sydafrika mot Europa, särskilt för mig, är att det inte går att röra sig ute på samma sätt som jag är van vid. I Haag kan man ta en kvällspromenad med en väninna och kanske slinka in på ett trevligt ställe och ta en kaffe eller en drink medan man här undviker att överhuvudtaget gå ut när det är mörkt. ”Gå ut” gör man inte utan man sitter alltid i en bil som är låst och

med stängda rutor, dessutom håller man koll på att det inte kommer någon som försöker råna en på bilen eller slår in rutan för att ta handväskan, som jag nu har lärt mig att alltid lägga i bagageluckan... Allt detta gör att det sociala livet fungerar på ett annat sätt än i Haag.

Fattigdomen, orättvisorna och motsättningarna mellan olika folkgrupper går inte att bortse från när man bor i det här landet och som oerhört privilegierad ”expat” tyckte jag att det minsta jag kunde göra var att delta i något hjälpprojekt, dessutom skulle det vara både intressant och givande att få hjälpa till där det faktiskt behövs och där det verkligen gör någon skillnad. Min nya hjärtesak och tisdagsuppgift är därför att hjälpa till i en skola utanför Johannesburg i en kåkstad som heter Diepsloot. I den här skolan går det 1500 elever uppdelade på 50-

60 barn i varje klass med en lärare. Det vi gör i den här skolan är att ha engelsklektioner, laga skoluniformer, samla pengar till bl.a. vinterkläder och några av kvinnorna i gruppen som är sjuksköterskor gör hälsoundersökningar på barnen och tar barn med synfel till en optiker så att de kan få glasögon. Vill ni läsa mer om detta och titta på lite bilder så gå gärna in och titta på www.joburgcharity.wordpress.com Årets stora händelse här i Sydafrika är ju som ni alla säkert vet fotbolls VM, men då kommer vi vara i Sverige och njut av den svenska sommaren. I övrigt rullar vardagslivet på och det har blivit ”hemma” här i Pretoria precis som det en gång var i Stockholm och efter det var i Haag.

Camilla Holmström

LÄR KÄNNA VÅRA MEDLEMMAR

Rose Marie Stokx

1. Jag bor i Wilnis, som ligger mellan Amsterdam och Utrecht.
2. En 2 år äldre bror, som bor i Australien. Brorson, som bor i London med sin fru Philippa (australiensiska) och som ska få barn omkring den 20 maj 2010. Kusiner från fars sida och deras barn.
3. England, Frankrike, Sverige.
4. Nej.
5. Har slutat jobba för pengar. Har gjort många olika saker i mitt liv. Bl.a. varit så kallad "ostflicka" i England. Därefter jobbade jag i södra England (Cornwall) som sekreterare. Tillbaka i Holland jobbade jag som office manager för ett farmaceutiskt företag. De sista 14 åren av mitt arbetsliv jobbade jag som lärare NT2 (Nederländska som andra språk) och lärare i engelska. Jag blev sjukpensionerad (efter 10 år) på grund av en olycka med nackskador. Numera arbetar jag frivilligt; jag är "buddy" till utländska kvinnor, vilket betyder att man gör massa olika saker med dem, som att besöka museum, dricka kaffe, eller vad som helst. Meningen är att de övar sig i nederländska språket. Jätteroligt!
6. Att skriva. Träffa vänner, min man, vandra, fjäll, åka skidor.
7. Snobbism. Lögner. Orättvisa.
8. Simma, vandra, resa.
9. Nelson Mandela, Dalai Lama, Hillary Clinton.
10. "Wentelteefjes" (Fattiga riddare); Sushi.
11. Amsterdam; Norge (och mycket mera)
12. Läser flera böcker samtidigt. Just nu: **De pijn de baas (dr Frits Winter); Dus ik ben (Stine Jensen, Rob Wijnberg); Het geheim (Anna Enquist); Willem IV, Van Prins tot Koning (biografie over WAX).** Men eftersom vi är på semester i USA just nu (Kalifornien) läser jag också många kartor.

Irene Karlsson

1. Jag bor i Den Haag sedan 1986
2. Min man Frits och lilla katten Ukepuck, 8 månader
3. Bodde 9 år i Tyskland innan jag flyttade till Holland.
4. Nej, aldrig
5. Land side agent på KLM, Schiphol
6. Min man och min lilla katt..., mina ärliga pålitliga vänner, havet, en bra bok, att vara kreativ.

7. Att bli lurad, stress, orättvisor
8. Reser, läser, umgås med min man, vara kreativ, t.ex. måla i min lägenhet och sy.
9. Nelson Mandela,
10. Italienskt, jag kan drömma om pasta och pesto!
11. Favoritstaden just nu är Prag, den har allt, arkitektur, kultur och tänk att kunna gå på konsert och opera mitt på dan! Favoritland är USA, det har precis allt!! Naturen, alla museer, hjärtliga människor.
12. Profeten" av Khalil Gibran, rekommenderas varmt!

Ágústa Pétursdóttir

1. Jag har bott i Amstelveen i nästan fyra år. Innan dess bodde jag en kort tid i *de Rivierenbuurt* i Amsterdam.
2. Floris, min holländske man, och våra två barn; Katrin som är fyra år och Gunnar 11 månader.
3. Den största delen av mitt liv har jag bott på Island. När jag

Frågelistan:

1. Var i Holland bor du och sedan när?
2. Familj
3. Andra länder du bott i
4. Har du tidigare varit SWEA medlem?
5. Arbetar som:
6. Tycker om
7. Ratar/hatar
8. Gör helst på fritiden
9. Beundrar
10. Favoritmat
11. Favorit stad/land
12. Vilken bok läser du just nu?

var 32 år kom jag till Holland för att studera och jag har varit här sedan dess, bortsett från ett år då jag arbetade på Sri Lanka.

När jag var yngre jobbade jag tre somrar på Lidingö, där lärde jag mig lite svenska.

4. Nej, det är första gången. Och jag ser fram emot roliga SWEA möten.

5. Jag är hemmamamma.

6. När jag är på Island tycker jag om att vara utomhus och röra på mig, simma, gå på fjällvandringar och träffa goda vänner.

7. Att laga mat är något jag inte

uppskattar.

8. Träffa vänner.

9. Människor som har självdisciplin.

10. Thailandsk mat.

11. Stockholm och Sri Lanka.

12. Jag har några på gång: Glaciärer på Island är en fantastisk bok och nu passar det gott att läsa den eftersom vi just haft ett vulkanutbrott under Eyjafjalla-glaciären.

Jag har nyligen börjat läsa en biografi om Vigdis Finnbogadóttir, f.d. premiärminister på Island. Hon blir åttio år i år.

One Good Turn av Kate Atkinson, en ovanlig deckare.

The Canterbury Tales av Geoffrey Chaucer, återberättad av Peter Ackroyd.

Lena Stenwall

1. Jag flyttade till Haag i början av februari i år efter att ha bott och arbetat i USA några år.

2. Särbo

3. UK, Belgien och USA.

4. Ja, jag har varit medlem i SWEA New York Chapter och håller fortfarande kontakt med dem.

5. Ambassadråd på den svenska ambassaden i Haag.
6. Omtänksamhet, klokhet, blommor och nyskurade golv.
7. Maktmissbruk och ligkiltighet.
8. Blir inspirerad

- av socialt umgänge, skön natur, god mat och form & design. Min stora hobby är heminredning!
9. Personer med integritet och distans till sig själva.
 10. Fredagsbiffen - stående inslag på fredagskvällen!
 11. Det finns många smultronställen att njuta av; var och ett har sin charm.
 12. Linda Olsson: Sonata for Miriam; en fantastisk författare.

Sammanställt av Maria Berglund

På tal om osteoporos

Benskörhet är ett stort folkhälsoproblem, där Sverige är ett av de hårdast drabbade länderna i världen! Varannan svensk kvinna får under livet en benskörhetsfraktur. Det sker nästan 100 000 benskörhetsrelaterade frakturer årligen i Sverige, och kvinnor efter klimakteriet är hårdast drabbade. Därför vill SWEA informera och uppmärksamma våra medlemmar om denna sjukdom som ofta diagnosticeras för sent. Det är olyckligt eftersom sjukdomen då kan bli svårbehandlad fastän det idag finns effektiv behandling.

Vad är benskörhet?

Benskörhet är ett tillstånd med minskad mängd ben, förändringar i benets microarkitektur, sämre hållfasthet och ökad frakturrisik.

Vem får benskörhet?

Benvävnaden omsätts hela livet genom en process som startar med benbrytning, följd av benuppbbyggnad. Normalt sett är nedbrytning- och uppbyggnadsprocessen helt i balans, så att nettoresultatet blir samma. Både män och kvinnor förlorar benmassa med åldern, men hos kvinnorna är denna process explosiv efter klimakteriet i och med att östrogenet försvinner. Orsakerna till osteoporos är förstås många och komplexa. Bristfällig föda, för lågt intag av D-vitamin, låg fysisk aktivitet, låg kroppsvikt, arvsanlag och kortisonmedicinering är några samverkande faktorer.

Vad är symptomen?

Det är en smygande sjukdom. De flesta har ingen aning om att de har osteoporos. Upp till 80% har ingen diagnos! Symptomen är diffusa.

Vanliga symptom på benskörhet är ryggsmärtor och längdminskning, beroende på att kotorna sjunker ihop. Andra vanliga symptom på osteoporos är att man får frakturer redan vid lindriga fallolyckor. Det ger en kraftig riskökning för att få andra frakturer, som höftfraktur. Ett tidigt tecken kan vara plötslig ryggsmärta hos en äldre kvinna. En kotfraktur kan uppkomma utan något större olycksfall.

Vad är följden av sjukdomen?

Följden kan vara att personen krymper upp till 50 cm. Det gör att kroppens balans förändras, vilket ökar risken att ramla. Vidare blir lungorna, magen och tarmarna komprimerade, vilket kan leda till mindre lungkapacitet, mag/tarmproblem. Smärtan kan ofta bli olidlig till följd av kotfrakturer och nervtryck. Därför bör behandling av osteoporos riktas mot prevention och behandling.

Osteoporos orsakar mer än 70 000 frakturer årligen i Sverige. Frakturerna leder inte bara till försämrad hälsa för patienten utan också till höga samhällskostnader. Den årliga kostnaden för osteoporos i Sverige har beräknats till 4,6 miljarder kronor.

Nu när vi vet hur viktigt det är att låta kontrollera sin benmassa, när ska vi göra det? När finns det ökad risk för osteoporos? Svenska kvinnor är sämst behandlade i EU, när det gäller att bli undersökta för osteoporos.

Här kan du se om du har ökad risk att du har eller kommer att få osteoporos:

	NEJ	JA
Finns benskörhet i släkten?	☐	☐
Röker du?	☐	☐
Har du minskat i längd?	☐	☐
Är du mycket stillasittande?	☐	☐
Dricker du sällan mjölk eller äter ost?	☐	☐
Är du magerlagd?	☐	☐
Har du brutit något ben i skelettet?	☐	☐
Har du slutat menstruera?	☐	☐
Har du fått behandling med kortison eller epilepsiläkemedel?	☐	☐
Har du, eller har du haft mag/tarm sjukdom, hormonsjukdom eller reumatisk sjukdom, gluten eller laktosintolerans?	☐	☐
Har du haft ätstörningar?	☐	☐

Ju fler Ja desto större risk du har eller kan drabbas av benskörhet.

Rökning bryter ned skelettet mer än den normala nedbrytningen. Alkohol i större mängder har också en nedbrytande effekt.

Lite extra hull skadar inte, därför att det belastar skelettet och stimulerar benuppbbyggnaden. Dessutom dämpar hullet stöten om man skulle falla. Kraftig viktnedgång är en riskfaktor. Var uppmärksam på din kroppslängd! Om den har minskat mer än 3 cm kan det tyda på osteoporos.

Efter diagnosen

Om diagnosen osteoporos har ställts är det viktigt att starta

med farmakologisk behandling. Den viktigaste medicinen är Bisfosfonater. Den hämmar resorptionen av ben och åstadkommer därigenom en mer positiv balans mellan nedbrytning och formation i benet. Den ska intas i 5 år. Studier har visat att bisfosfonat har reducerat kotfrakturer med ca 50%. Bisfosfonater ger ofta biverkningar. Den mest förekommande är mag och tarmbesvär. Vid behandling ska både vitamin D och kalcium-intag vara fullvärdigt. Övriga mediciner (PTH, östrogen, anabola steroider) mot osteoporos ges bara av specialister i särskilda fall. Det är viktigt att patienten regelbundet kontrolleras hos

husläkare eller specialist. Dels är det viktigt att se till att medicinen verkligen blir intagen. Upp till 50 % slutar medicineringen inom ett år. Dessutom kan den medicinska situationen förändras inom ett år.

Så därför:

Rör Dig mer! Vistas ute! Ät kalkrikt - mjölk, ost, fil, yoghurt! Rök inte! Promenera mera!

Christina Wallenborg

Lisa Leistra på ambassaden i Haag

Beskriv din funktion på ambassaden

Jag jobbar med press, kultur, kommunikation och information på ambassaden. Kort sammanfattat kan man säga att jag sysslar med Sverige-främjande. Jag har kontakt med journalister, både svenska som vill veta saker om Nederländerna och nederländska som vill skriva om Sverige. Jag skickar ut pressmeddelanden, jobbar med hemsidan, håller kontakten med svenska och skandinaviska föreningar, med översättare och svensklärare och så sysslar jag med kultur. En del i mitt arbete är också att informera allmänheten om Sverige och att svara på frågor om Sverige. De frågor som kommer in kan handla om allt möjligt, t.ex. "Kan jag få adressen till Pippi Långstrump?", "Hur stort är värdet av Sveriges modeexport?", "Vad har Sverige för policy när det gäller avståndet mellan reningsverk och övrig bebyggelse?", "Vilka brandskyddskläder använder svenska räddningsverket?"

Det verkar hända enormt mycket i Holland vad beträffar svensk kultur; är det en trend speciellt här eller över hela Europa/världen?

Sverige ligger högt på listan i internationella undersökningar där man tittar på vilka attityder människor har till andra länder. Nederländerna är ett av de länder i världen där Sverigeintresset ligger mycket högt, så det kan stämma att det finns en bra grogrund för svenska kulturaktiviteter här. Men i våra närliggande länder, jag tänker då främst på Tyskland och Belgien händer det också många spännande saker.

Litteratur, konst, sång o musik, är det så att det verkar mer än förr på grund av att informationen når ut bättre via internet eller har verkligen utbudet ökat?

Svårt att svara på, jag tror att det kan vara en kombination av båda. Det händer mycket, men vi får också reda på det snabbare och oftare med internets hjälp. På ambassadens hemsida för jag in alla aktiviteter med svenskanknytning som jag får nys om i evenemangskalendern. Där kan man få en bra överblick över vad som är på gång.

Utbudet kommer enbart via Svenska Institutet eller även via enskilda initiativ i Sverige?

Jag skulle gissa att det största utbudet av svensk kultur i Nederländerna genereras av nederländska organisationer som på eget initiativ bjuder in och engagerar svenska artister och konstnärer eller ordnar egna aktiviteter med svenskt eller skandinaviskt tema. Men man ska inte heller glömma att det finns många entusiastiska personer, både svenska och nederländska, som får till stånd alldeles enastående presentationer och aktiviteter. När ambassaden jobbar med kulturaktiviteter har vi i många fall en nederländsk samarbetspartner och vi jobbar ofta i nära samarbete med Svenska

Institutet.

Vem tar beslut om vad som ska presenteras här?

Ambassaden tar varje år fram ett förslag på vad vi vill satsa på under det kommande året. I denna planering beskriver vi vad vi vill göra och med vilka organisationer vi vill samarbeta. Sedan får vi avvakta hur mycket medel vi tilldelas för att genomföra dessa aktiviteter.

När det gäller andra kulturaktiviteter, som initieras av andra aktörer, så är det nog ofta "marknaden" som styr och det visar sig att det finns ett stort intresse för det svenska.

Är det svårt att hitta samarbetspartners på den holländska marknaden?

Nej, det brukar inte vara svårt. Det som brukar vara svårast är att få fram tillräckligt med medel för att kunna genomföra alla intressanta idéer och inspirerande projekt.

Hur långt i förväg börjar t ex en utställning som af Klints i Arnhem att organiseras?

När det gäller just den utställningen på Moderna Museet i Arnhem så kan jag säga att ambassaden bara varit inblandad vid sidan om. Vi fick kontakt med museet under hösten 2009 och då hade de själva redan långtgående planer på hur utställningen skulle komma att se ut och vad den skulle innehålla. Det är alltså inte ovanligt att stora evenemang kräver ett års planeringstid eller längre.

25 Design i Haag

Haag har berikats med ett ungt, svenskt och synnerligt företagsamt syskonpar: Caroline och Johan.

I kort: Caroline öppnade för cirka ett halvt år sedan designbutiken 25 Design på en av Haags gågator, den som leder från centralstationen in till Haag centrum, strategiskt läge alltså. Storebror Johans

sysselsättning återkommer vi till. Caroline och hennes amerikanske man John bodde ett år i San Diego men längtade tillbaka till Europa (John hade bott 3 år i Sverige) och började så smått att tänka på att orientera sig på arbetsmarknaden i Europa. I samma veva som de planerade en semester till Amsterdam för att

närvara vid goda vänners bröllop, fick John erbjudande om jobb i Haag. Fantastiskt, i stället för att packa till semester i Amsterdam så blev det till att packa för flyttning till Haag. Så kan det gå! Maken John stortrivdes från första stund med sitt jobb och Caroline bestämde sig för att förverkliga en gammal dröm (hur gammal kan den vara när man är 25 år?), nämligen att öppna en egen butik med främst svenska designprodukter (det finns lite danskt också samt italienska Guzzini).

Den första tiden i Haag ägnade Caroline till att promenera timmar i sträck i innerstaden för att kolla vad som fanns i

butiksväg och hon kunde konstatera att det hon hade i tankarna ännu inte fanns i Haag. Sen blev det ännu mer promenad för att hitta en lokal som kändes rätt. Lokalen på Korte Poten 25 var precis vad hon sökte och på sin 25-årsdag skrev hon på kontraktet. Namnet på butiken var givet: 25! Tidigare i sitt unga liv arbetade Caroline i en designbutik i

Helsingborg och från den tiden hade hon kontakter med diverse svenska designers och hon visste precis vad hon ville ha i sin butik – saker som hon själv skulle vilja ha i sitt hem. Det har blivit ett varierat sortiment av framför allt svenska produkter från t ex Pluto Produkter, Designhouse Stockholm, La Shelf, Edblad & Co och många fler. Man hittar mycket man skulle vilja ha och ej tidigare insett att man behöver

Och holländarna, vad tycker dom? Enligt Caroline positiva, glatt överraskade av utbudet men vill gärna försöka pruta lite (vi har ju inte för inte det holländska talesättet "Nee heb je, ja kun je krijgen" – m.a.o man kan ju alltid försöka). Caroline besöker mässor i Sverige och har stenkoll på alla relevanta svenska webbsidor för att hitta nya och intressanta produkter för butiken. Storsäljare är diverse silikonprodukter – äggkoppar

med integrerad sked och grytunderlägg (multifunktionella, kan även, tro det eller ej, användas som halsband, jättesnyggt). Plastmattor (helt annorlunda än de plastmattor jag kommer ihåg från sent 60-tal i Sverige) med fina motiv samt väggdekor i vinyl, en otrolig mängd fina varianter – bl.a. träd, fåglar, världskarta. Att det italienska Guzzini ingår i sortimenten förklarar Caroline beror på den fantastiska kvalitén och färgrikedomen, man blir glad bara man tittar på produkterna.

Caroline har förverkligat sin dröm om en egen butik men tro framför allt inte att det är slut på drömmarna. Lite längre bort på gatan finns en alldeles fantastisk lokal i två våningar och där skulle Caroline vilja starta en ny, större affär, där framför allt svenska designers kan presentera sig i en egen temashop - kläder, möbler, pryglar –

det finns ju så mycket fint som kommer från Sverige! Något säger mig att det nog inte dröjer länge förrän Caroline även har förverkligat denna dröm. Hur som helst kommer hon inom kort att ha en webbshop, vilket gör hennes produkter tillgängliga för alla i Holland.

Och Johan, brodern, även han har ett företag i Holland. Johan designar förlovnings- och vigselringar, som säljs via en internet-shop i Sverige men även i andra länder. Johan smittades av Carolines äventyr i Haag och bestämde sig för att också flytta till Haag och eftersom försäljningen sker via internet kan man egentligen bo var som helst.

Både Caroline och Johan är väldigt nöjda med de kontakter

de har haft med holländska myndigheter vid planering och start av företagen. Framför allt nämnde Caroline att Swean Lena Dalerup, som jobbar för Haags kommun, har varit till stor hjälp med råd och dåd.

Caroline och Johan ser fram emot sommaren, då kommer även deras mor att flytta till Haag.

Caroline har ett fint erbjudande till SWEA Hollands medlemmar: om du kommer till hennes butik med kupongen (se nedan) så får du 10% rabatt på dina inköp!

Maria Berglund

Swean Barbro Görtzen flyttar västerut

Jag har just återkommit från Washington DC, där SWEA skulle ha en lunchaktivitet med Barbro Osher som talare. Tyvärr blev allt inställt pga av askmolnet som hindrade gästen att ta sig från Europa. Själv håller jag tummarna, eftersom vi har för avsikt att flyga till Sverige i morgon och fira Valborg. I söndags den 18 april ringde telefonen och till mina stora häpnad var det Ann-Charlotte Runn som ringde lokalt här i Alexandria. Familjen hade varit på semester i Florida och blivit strandade vid återresan. Och som nybliven Alexandriabo fick jag agera guide åt vänner från Haag i två dagar!

Alexandria Sea Front

Tänk så snabbt vardagslivet kan ändras. Vi som så smått börjat planera för vår flytt från Haag tillbaka till Sverige, men flytten gick västerut i stället! Erbjudandet var för bra

för att avvisas, eftersom vi nu kommer närmare son och sonhustru i New York.

Duke Street

Beslut runt Lucia, första rekognosering i Washington i januari och flytt i mitten av februari. När vi kom hit i februari var det fortfarande oklart var vi skulle bo, men

efter ett par veckor på hotell flyttade vi till Alexandria. Alexandria ligger vid den västra stranden av Potomacfloden och i delstaten Virginia och är en av de äldsta och bäst historiskt bevarade städerna. Staden är här mest känd som George Washingtons hemstad, men har en hel del annat att berätta om. Allt känns kanske inte så positivt eftersom staden också var centrum för slavhandeln.

Efter två månader börjar nog staden med omgivningarna att kännas lite mer hemtam. Jag behöver inte hela tiden lita till min TomTom. Vi bor dessutom utmed en Metro linje och det innebär att bilen får stå i garaget för det mesta. Trots att Washington är en mycket stor stad, verkar den liten, eftersom den saknar skyskrapar och har breda avenyer och

många parker. En perfekt stad att vara turist i. Första veckan i april äger den årliga körsbärsblomfestivalen rum med mängder av aktiviteter av olika slag. I början av 1900-talet skänkte Japan närmare 4 000 körsbärsträd och dessa har planterats mycket centralt vid de olika monumenten. Vilken underbar syn det var. Rosa sockervadd överallt.

Den kalla och snörika vintern efterträddes i mitten av mars av värmebölja med temperaturer mellan 20-30 grader. Naturen exploderade förstås och nu har vi sommarväder. Fruktblomningen är förbi och azaleorna blommar i drivor.

Jag börjar nu att ge mig ut i "samhället" efter att ha varit fullt sysselsatt med alla praktiska detaljer som följer en flytt. Det finns ytterligare en Hollands-SWEA här i området, Tina Grubb, och hon introducerar mig i lite olika sammanhang. Det känns alltid bra. Efter en lång sommar i Östergötlands skärgård ska jag se om jag kan hitta några svenskundervisningsmöjligheter och kanske kan jag hitta

några, som vill ha hjälp med blyxtlås och fållar. Men än så länge njuter jag av nyhetens behag här i Alexandria.

Många hälsningar

Barbro Görtzen

King Street

Solvig Verduyn - medlem i SWEA från början

Komma hem till Solvig Verduyn var som att komma hem till min mormor. En varm och pratglad kvinna (som hade bakat för att jag skulle komma!) välkomnade mig till sin lägenhet i Amstelveen som hon bott i sedan den byggdes 1960, först med maken, sedermera även med dottern och numera ensam sedan maken gått bort.

Solvig träffade sin make, holländaren Wilfred, i Sverige på femtiotalet. På den tiden var tåget det huvudsakliga transportmedlet så det blev många, långa resor mellan Sverige och Holland. Solvig som var utbildad sjuksköterska flyttade 1959 till Holland, då hon och Wilfred gifte sig, och började arbeta som sjuksköterska. Men det blev inte långvarigt, tre veckor stod Solvig ut. Sjukvården var mycket eftersatt i Holland på den tiden. Nu däremot säger hon att sjukvården är bättre här än i Sverige. Solvig blev hemmafru och fick en dotter. Graviditeten var dramatisk då Solvig drabbades av hjärnblödning men allt gick väl och nu har Solvig även en dotterdotter som ofta och gärna besöker sin mormor.

med när SWEA grundades i Wassenaar 1979. Hon tyckte då att SWEA bestod av för mycket gamla tanter. Solvig lämnade SWEA när hon fick reumatism och kände att hon inte orkade ta sig till olika träffar. Men så för drygt 10 år sedan träffade hon Lola Hill - som vi alla vet är en hejare på att värva medlemmar till SWEA - och Solvig blev åter medlem. Solvig tycker att SWEA har förnygrats vilket är positivt. Hon tycker alltid att det är trevligt på SWEAs träffar för alla är så positiva, glada och öppna. Solvig har varit mycket aktiv i SWEAs programgrupp. Många av programpunkterna kom till genom Solvigs stora kännedom om Hollands sevärdheter och SWEAs bokklubb har haft många intressanta och givande träffar hemma hos Solvig som förstås alltid bjöd på hembakat. Solvig älskar musik och har abonnemang på Concert Gebouw och hon sjunger själv i kör.

Snart åker Solvig till Sverige igen, det gör hon ungefär var tredje månad, för att besöka sin 93 åriga mor, och denna gång fira födelsedag och titta på Kronprinsessan Victorias bröllop.

Anledningen till att jag träffar Solvig är att hon är SWEA Hollands äldsta medlem, hon fyller snart 76 år. Solvig var

Camilla Gast intervjuade

SWEA ROYAL

VAD VET DU OM MONARKIN

1. Ordet **monarchi** finns både på latin och grekiska. Vad betyder det?
a. Folkets beskyddare b. Envælde c. Landets ära d. Guds valde
2. Idag finns det 194 självständiga stater i världen. Hur många av dem är monarkier?
a. 43 b. 76 c. 32 d. 87
3. Vilket land har den största kungafamiljen
a. Japan b. Storbritannien c. Saudiarabien d. Marocko
4. Vad innebär kognatisk tronföljd? a. Endast prinsar ärver kronan
b. Endast prinsessor ärver kronan c. Äldsta barnet ärver kronan oavsett kön
d. Båda ärver men prinsar har företräde.
5. Vilken av dessa monarker är ättling till Karl XIV Johan?
a. Elizabeth II av Storbritannien b. Albert II av Belgien
c. Hans Adam II av Liechtenstein d. Juan Carlos II av Spanien
6. Vilken av dessa regenter har arvsrätt till den brittiska kronan?
a. Hans Adam II av Liechtenstein b. Juan Carlos II av Spanien
c. Albert II av Monaco d. Carl XVI Gustav av Sverige
7. Vem var drottning Victoria av Baden hustru till?
a. Oscar II b. Gustav V c. Gustav IV Adolf
8. Sveriges kung har ordningstalet XVI. Det har dock inte funnits sexton "Karlar" på Sveriges tron. Vilket ordningstal borde han egentligen ha?
a. XII b. V c. X d. XIII
9. Nuvarande kung ärvde inte tronen av sin far, utan sin farfar. Vad hette fadern?
a. Gustaf Adolf b. Bertil c. Gustaf VI Adolf
10. Vad innebär agnatisk tronföljd? a. att äldsta arvingen ärver tronen oavsett kön b. att endast kvinnliga arvingar ärver tronen c. att endast manliga arvingar ärver tronen.
11. När Victoria föddes var hennes titel prinsessa, men genom en grundlagsändring blev hon först i tronföljden. När fick hon titeln kronprinsessa?
a. 1 januari 1979 b. 1 januari 1980 c. 1 januari 1981
12. Vad är kronprinsessan Victorias fullständiga namn? a. Victoria Ingrid Alice Désirée b. Victoria Ingrid Margareta Désirée c. Victoria Ingrid Christina Désirée
13. Kronprinsessan Victoria är hertiginna av ett landskap. Vilket?
a. Östergötland b. Västergötland c. Öland
14. Vilket år föddes Herr Daniel Westling? a. 1970 b. 1973 c. 1975
15. Vårterminen 1998 studerade kronprinsessan vid ett amerikanskt universitet. Vilket?
a. Stanford b. Yale c. Harvard

16. Hur många gånger felparkerade Daniel Westling sin Lexus RX400H mellan våren 2007 och våren 2008?
a. Ingen b. 2 c. 9

17. Vilket titel får Daniel Westling när Victoria blir drottning?
a. Prins b. Prinsgemål c. Hertig av Gästrikland

Svar på sidan 9

Född - nya Sweor?

Linn Anna föddes den 21 september 2009. Hon vägde 3200 g och var 49 cm.

Mamma heter Nadine Bronwasser-Bovenkerk.
Mormor heter Christina Wallenborg.

Elisabeth Johanna Nel de Kroon föddes den 27 april 2010. Hon vägde 3050 g och var 51 cm. Vi kallar henne Lis.

Mamma heter Tessa van Oossanen, mormor heter Maud van Oossanen.

Elsa Lovisa Carlsson föddes den 12 februari 2010. Hon vägde 3710 g och var 56 cm.

Mamma heter Cia Carlsson.

Sommarprogram Ingrid Bergman

1 juli – 1 september, EYE Film Instituut Nederland,
Vondelpark 3, Amsterdam

EYE Film Instituut Nederland presenterar denna sommar ett retrospektiv om Ingrid Bergman. Den svala skönheten blev hela Amerikas publikälskling och kallades 'Saint Ingrid'. Höjdpunkterna i hennes filmkarriär var *Casablanca* (Michael Curtiz, 1942), *Notorious* (Alfred Hitchcock, 1946), *Stromboli* (Robert Rossellini, 1950) och *Höstsonaten* (Ingmar Bergman, 1978).

Hon spelade in mer än 40 filmer och tog emot tre Oscars. EYE kommer att visa filmer från hennes svenska, amerikanska och italienska period.

Premiär *Casablanca*: 24 juni på EYE Film Instituut Nederland (Vondelpark 3, Amsterdam), *The Movies* (Amsterdam), *Filmhuis Den Haag*, 't Hoogt (Utrecht) och *LUX* (Nijmegen).

Ingrid Bergmann (1915-1982) utbildades på Dramatens elevskola och spelade i ett dussintal filmer i Sverige. I och med succéfilmen *Intermezzo*

(1936) fick hon i 24 års ålder kontakt med Hollywoodproducenten David O. Selznick, som gav henne ett filmkontrakt.

Ingrid gjorde snart ett starkt intryck på filmpubliken med sin

friskhet och naturlighet, i hennes loge fanns inget smink utan endast en tub tandkräm, skrev journalisterna. Hon spelade i filmer som *Gasljus* (1944), *Klockorna i St. Mary* (1945) och *Trollbunden* (1945). 1950 mötte hon filmregissören Roberto Rossellini och blev hans älskarinna samtidigt som hon hade en roll i hans film *Stromboli*. Båda var redan gifta och deras kärleksaffär blev en mediaskandal.

År 1956 återvände hon till ramppluset i Hollywood med huvudrollen i *Anastasia* som gav henne en andra Oscar. Därpå följde en rad filmer, mest romantiska komedier *Indiskret* (1958), *Kaktusblomman* (1969) och *Mordet på Orientexpressen* (1974). År 1982 spelade hon sin sista roll i 'A woman called *Golda*' om Golda Meir. I sin självbiografi 'My Story' (1980) skriver hon: Jag har gått från helgon till hora och tillbaka igen och allt detta under ett liv'.

Med anledning av sommarprogrammet på EYE visar den digitala tevekanalen *Holland Doc 24* under perioden 28 juni till den 4 juli några dokumentärfilmer om Ingrid Bergman, www.hollanddoc.nl

Vid uppvisning av denna kupong betalar du inte €8,60 utan rabattpriset på €7,30 per film.

Gäller alla filmer som visas i Ingrid Bergman-retrospektiv i EYE Vondelpark 3, Amsterdam.

Gäller inte i kombination med andra rabatter.

Skolföreningen 40 år

" Det var så det började..... *En något trevande start var det, vill jag minnas, berättar Kajsa Lundström den första läraren.*

Vi flyttade till Rotterdam och Sjömanskyrkan 1969. Till söndagsgudstjänsten kom regelbundet några svensk-holländska familjer.

Det var förstås svårt för barnen att sitta tysta under hela gudstjänsten. Under predikan tog jag därför ofta med dem upp i vardagsrummet högst upp under takåsarna.

Där bänkade vi oss runt matsalsbordet och läste ur Barnens Bibel och ritade allehanda fantasifulla teckningar därtill. Dessutom lärde vi känna varandra.

Mitt småskollärarhjärta klappade och så föddes tanken att barnens lediga eftermiddag, onsdagar var det visst, skulle kunna bli en träffpunkt.

De yngre barnen skulle kunna vara i Sjömanskyrkans biljardrum och få ett par timmars undervisning i och på svenska varje vecka.

De äldre barnen skulle vi kunna hysa inne på kontoret med sin "fröken". Och så blev det.

Det stavades sj-ljud och tj-ljud. Vi skrev å som i åsna och ä som i äpple. När jag året därpå var i Stockholm, besökte jag Skolöverstyrelsen för att ordna med undervisningsmaterial och dylikt. En högtidlig avslutning hade vi också med alla föräldrar och församlingens honoratiorens på plats.

Husmor bjöd på kaffe och saft. Jag fick ett gult pärlhalsband, som än i denna dag dag ligger i min skattgömma, vilket gör att när jag då och då lyfter på locket minns "den ljuva tiden,...minns den som igår".

Så beskriver Kajsa Lundström, hustru till dåvarande sjömansprästen i Rotterdam, Lennart Lundström, sina minnen.

I maj 1970 gavs klartecken från Skolöverstyrelsen. Det innebar att vi fick läroböcker och lärarlöner från Sverige. Svenska Skolföreningen i Nederländerna bildades.

Protokollet från första styrelssammanträdet skrevs i september 1970. I dagarna sätter den sjätte "filialen" igång sin verksamhet i Hengelo. Då är det sammanlagt ett 60-tal barn som ett par timmar i veckan åtnjuter svensk undervisning.

Förutom i Rotterdam och Hengelo finns " svenska skolan" i Haag, Amsterdam, Eindhoven, och Hoogezaand-Assen. För att få delta i undervisningen krävs att man är mellan 6 och 20 år och att man har åtminstone en svensk förälder.

Och om du som läser det här skulle vilja få mer information om svenskundervisningen i Holland, kan du ta kontakt med Sveriges ambassad i Haag.

Christina Rottier

en av de första lärarna inom Skolföreningen, arbetade troget i 30 år.

Här kommer en person till som minns och önskar föreningen lycka till, nämligen Brit Kockum. Brit är en av grundarna av Skolföreningen, trogen sekreterare i mer än 30 år och Skolföreningens Hedersmedlem!

Skolterminen går mot sitt slut... - Traditionell skolavslutning i Svenska Sjömanskyrkan i Rotterdam om någon vecka sätter punkt för skolårets svenska lektioner i Svenska Skolföreningen i Nederländernas regi.

Nationalsången, I denna ljuva sommartid, Idas sommarvisa, den blomstertid nu komma, oh så många år av tårar i ögonen, så många år av stolthet och glädjen över att ha fått vara med!

Brit Kockum vet vad hon talar om, hon var med "när det begav sig", som det så vackert brukar heta, redan när skolföreningen bildades 1979 med en skolgrupp i Rotterdam.

Flera skolgrupper följde snabbt på olika håll i Holland - alltid med kapabla, entusiastiska lärare! Vilken tillgång det varit med alla dessa "medföljande" arbetssugna hustrur/ pedagoger!

Under mer än trettio års tid har det också hunnit bli en hel här av elever, som tragglat sj-ljud, pronomen och pluraländelser och som i samvaron med andra hel- eller halvsvenska kamrater byggt på den svenska de fått med sig hemifrån.

Att inte glömma sitt eget språk och den egna kulturen har blivit allt viktigare än förr! - Glädjande! - Glädjande för alla som lägger ned enormt mycket arbete för att skapa möjligheter för skolungdomarnas fortsatta språkutveckling och känsla för den egna identiteten och kulturtillhörigheten.

Lycka till alla ni, som är verksamma inom den viktiga svenskundervisningen i utlandet!

Grattis på 40 års dagen Svenska Skolföreningen i Nederländerna!

Brit Kockum

grundare, sekreterare och hedersmedlem i Svenska Skolföreningen i Nederländerna.

Svenska Skolföreningen i Nederländerna

Svenska Skolföreningens elever i Utrecht har under vårterminen bl.a. jobbat med att skapa och skriva dikter.

Våren

Våren är skön, det är mysigt att vara på ön.
Knack, knack, isen sprack!

Björnen i grottan rös och nös, skrämde naturen
som somnat i sin skrud.

Blåsippan ute i backarna står,
ropar på tussilago, krokus, vitsippan,

att nu är det vår!

Vi som skapade dikten heter: Simon, Jakob, Ilse, Johanna, Jesper, Rafael, Isa, Matthijs.

Svenska Skolföreningens syfte är att tillgodose behovet av kontinuerlig pedagogisk undervisning i svenska språket och om Sverige och svensk kultur, för svenska skolbarn i Nederländerna. Svenska Skolföreningen i Nederländerna bildades efter ett års försöksverksamhet år 1971 och verksamheten vänder sig till barn som går i lokala eller internationella skolor i Nederländerna.

Föreningen organiserar kompletterande svensk undervisning – 2 timmar per vecka – på platser i Nederländerna där behov och elevunderlag finns. Föreningen anställer kompetenta lärare och fungerar som förmedlande administrativ länk mellan de olika skolgrupperna och Svenska Skolverket som subventionerar och kontrollerar denna typ av undervisning. Skolföreningens verksamhet följer Skolverkets behörighetskrav och kursplaner för *Kompletterande svensk undervisning i utlandet*.

Kompletterande undervisning på och i svenska för svenska skolbarn bosatta utanför Sveriges gränser syftar till att stärka elevernas identitetskänsla samt att vidmakthålla och vidareutveckla sådana kunskaper som gör det lättare för eleven att komma tillbaka till Sverige.

Behöriga att delta i kompletterande svensk undervisning är alla svenska skolbarn i åldern 6-20 år som följer daglig undervisning vid lokal eller internationell skola i Nederländerna motsvarande den svenska grundskolan eller gymnasiet.

Eleven bör ha **grundläggande kunskaper i svenska språket och ha svenska som dagligt umgängesspråk i hemmet**. Skolverket kräver dessutom att minst en förälder/vårdnadshavare är svensk medborgare. Svenska Skolföreningen i Nederländerna ser gärna att nybörjare hjälpligt kan läsa och skriva.

Föreningen finns idag på följande platser:

Amstelveen; International School
Haag; British School och International School i Kijkduin
Utrecht; De Spits
Eindhoven; International School

Önskas mer information, leta vidare på vår hemsida www.svenskaskolforeningen.nl eller kontakta vår ordförande Signe Zeilich-Jensen , 020-675 30 66 eller signe.z@xs4all.nl

Visitkort